

శ్రీః  
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః  
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః  
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం  
॥ సప్తమస్కంధే త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

కల్పస్తేవం పరివ్రజ్య దేహమాత్రావశేషితః ।

గ్రామైకరాత్రవిధినా నిరపేక్షశ్చరేన్మహిం ॥ 1 ॥

బిభృయాద్ యద్యసౌ వాసః కౌపీనాచ్ఛాదనం పరం ।

త్యక్తం న దండలింగాదేరన్యత్ కించిదనాపది ॥ 2 ॥

ఏక ఏవ చరేద్ భిక్షురాత్మారామోఽనపాశ్రయః ।

సర్వభూతసుహృచ్ఛాంతో నారాయణపరాయణః ॥ 3 ॥

పశ్యేదాత్మన్యదో విశ్వం పరే సదసతోఽవ్యయే ।

ఆత్మానం చ పరం బ్రహ్మ సర్వత్ర సదసన్మయే ॥ 4 ॥

సుప్తప్రబోధయోః సంధావాత్మనో గతిమాత్మదృక్ ।

పశ్యన్బంధం చ మోక్షం చ మాయామాత్రం న వస్తుతః ॥ 5 ॥

నాభినందేద్ ధ్రువం మృత్యుమధ్రువం వాస్య జీవితం ।

కాలం పరం ప్రతీక్షేత భూతానాం ప్రభవాప్యయం ॥ 6 ॥

నాసచ్ఛాస్తేషు సజ్జేత నోపజీవేత జీవికాం ।

వాదవాదాన్స్త్యజేత్ తర్కాన్పక్షం కం చ న సంశయేత్ ॥ 7 ॥

న శిష్యాననుబద్ధీత గ్రంథాన్నైవాభ్యసేద్ బహూన్ |  
న వ్యాఖ్యాముపయుంజీత నారంభానారభేత్ క్వచిత్ || 8 ||

న యతేరాశ్రమః ప్రాయో ధర్మహేతుర్మహాత్మనః |  
శాంతస్య సమచిత్తస్య బిభృయాదుత వా త్యజేత్ || 9 ||

అవ్యక్తలింగో వ్యక్తార్థో మనీష్యన్మత్తబాలవత్ |  
కవిరూకవదాత్మానం స దృష్ట్వా దర్శయేన్మృణాం || 10 ||

అత్రాప్యదాహరంతీమమితిహాసం పురాతనం |  
ప్రహ్లాదస్య చ సంవాదం మునేరాజగరస్య చ || 11 ||

తం శయానం ధరోపస్థే కావేర్యాం సహ్యాసానుని |  
రజస్వలైస్తనూదేశైర్నిగూఢామలతేజసం || 12 ||

దదర్శ లోకాన్విచరన్ లోకతత్త్వవివిత్సయా |  
వృతోఽమాత్యైః కతిపయైః ప్రహ్లాదో భగవత్ప్రియః || 13 ||

కర్మణాఽఽకృతిభిర్వాచా లింగైర్వర్ణాశ్రమాదిభిః |  
న విదంతి జనా యం వై సోఽసావితి న వేతి చ || 14 ||

తం నత్వాభ్యర్చ్య విధివత్ పాదయోః శిరసా స్పృశన్ |  
వివిత్సురిదమప్రాక్షీన్మహాభాగవతోఽసురః || 15 ||

బిభర్షి కాయం పీవానం సోద్యమో భోగవాన్యథా |  
విత్తం చైవోద్యమవతాం భోగో విత్తవతామిహ |  
భోగినాం ఖలు దేహోఽయం పీవా భవతి నాన్యథా || 16 ||

న తే శయానస్య నిరుద్యమస్య  
బ్రహ్మన్ ను హార్థో యత ఏవ భోగః |

అభోగినోఽయం తవ విప్ర దేహః

పీవా యతస్తద్వద నః క్షమం చేత్ || 17 ||

కవిః కల్పో నిపుణదృక్ చిత్రప్రియకథః సమః |

లోకస్య కుర్వతః కర్మ శేషే తద్వీక్షితాపి వా || 18 ||

నారద ఉవాచ

స ఇత్థం ధైత్యపతినా పరిపృష్టో మహామునిః |

స్మయమానస్తమభ్యాహ తద్వాగమృతయంత్రితః || 19 ||

బ్రాహ్మణ ఉవాచ

వేదేదమసురశ్రేష్ఠ భవాన్ నన్వార్యసమ్మతః |

ఈహోపరమయోర్పూణాం పదాన్యధ్యాత్మచక్షుషా || 20 ||

యస్య నారాయణో దేవో భగవాన్స్తద్గతః సదా |

భక్త్యా కేవలయాజ్ఞానం ధునోతి ధ్వాంతమర్కవత్ || 21 ||

అథాపి బ్రూమహే ప్రశ్నాంస్తవ రాజన్యథాశ్రుతం |

సంభావనీయో హి భవానాత్మనః శుద్ధిమిచ్ఛతాం || 22 ||

తృష్ణయా భవవాహిన్యా యోగైః కామైరపూరయా |

కర్మాణి కార్యమాణోఽహం నానాయోనిషు యోజితః || 23 ||

యదృచ్ఛయా లోకమిమం ప్రాపితః కర్మభిర్భ్రమన్ |

స్వర్గాపవర్గయోర్ద్వారం తిరశ్చాం పునరస్య చ || 24 ||

అత్రాపి దంపతీనాం చ సుఖాయాన్యాపనుత్తయే |

కర్మాణి కుర్వతాం దృష్ట్వా నివృత్తోఽస్మి విపర్యయం || 25 ||

సుఖమస్యాత్మనో రూపం సర్వేహోపరతిస్తనుః |

మనఃసంస్పర్శజాన్ దృష్ట్వా భోగాన్స్వప్నామి సంవిశన్ || 26 ||

ఇత్యేతదాత్మనః స్వార్థం సంతం విస్మృత్య వై పుమాన్ |  
విచిత్రామసతి ద్వైతే ఘోరామాప్నోతి సంసృతిం || 27 ||

జలం తదుద్భవైశ్చన్నం హిత్యాజ్ఞో జలకామ్యయా |  
మృగతృష్ణాముపాధావేద్ యథాన్యత్రార్థదృక్ స్వతః || 28 ||

దేహాదిభిర్దైవతంత్రైరాత్మనః సుఖమీహతః |  
దుఃఖాత్యయం చానీశస్య క్రియా మోఘాః కృతాః కృతాః || 29 ||

ఆధ్యాత్మికాదిభిర్దుఃఖైరవిముక్తస్య కర్త్తచిత్ |  
మర్త్యస్య కృచ్ఛోపనతైరర్థైః కామైః క్రియేత కిం || 30 ||

పశ్యామి ధనినాం క్లేశం లుబ్ధానామజితాత్మనాం |  
భయాదలబ్ధనిద్రాణాం సర్వతోఽభివిశంకినాం || 31 ||

రాజతశ్చైరతః శత్రోః స్వజనాత్పశుపక్షితః |  
అర్థిభ్యః కాలతః స్వస్మాన్నిత్యం ప్రాణార్థవద్భయం || 32 ||

శోకమోహభయక్రోధరాగక్షైబ్యశ్రమాదయః |  
యన్మూలాః స్యుర్నృణాం జహ్యత్ స్పృహం ప్రాణార్థయోర్బుధః || 33 ||

మధుకారమహాసర్పౌ లోకేఽస్మిన్నో గురూత్తమౌ |  
వైరాగ్యం పరితోషం చ ప్రాప్తౌ యచ్ఛిక్షయా వయం || 34 ||

విరాగః సర్వకామేభ్యః శిక్షితో మే మధువ్రతాత్ |  
కృచ్ఛార్థం మధువద్ విత్తం హత్వాప్యన్యో హరేత్పతిం || 35 ||

అనీహః పరితుష్టాత్మా యదృచ్ఛోపనతాదహం |  
నో చేచ్ఛయే బహ్వాహని మహాహిరివ సత్త్వవాన్ || 36 ||

క్వచిదల్పం క్వచిద్ భూరి భుంజేఽన్నం స్వాద్యస్వాదు వా |  
క్వచిద్ భూరిగుణోపేతం గుణహీనముత క్వచిత్ || 37 ||

శ్రద్ధయోపహృతం క్వాపి కదాచిన్మానవర్జితం |  
భుంజే భుక్త్వాథ కస్మింశ్చిద్ దివా నక్తం యదృచ్ఛయా || 38 ||

క్షౌమం దుకూలమజినం చీరం వల్కులమేవ వా |  
వనేఽన్యదపి సంప్రాప్తం దిష్టభుక్ తుష్టధీరహం || 39 ||

క్వచిచ్ఛయే ధరోపస్థే తృణపర్ణాశ్మభస్మసు |  
క్వచిత్ ప్రాసాదపర్యంకే కశిపౌ వా పరేచ్ఛయా || 40 ||

క్వచిత్ స్నాతోఽనులిప్తాంగః సువాసాః స్రగ్వ్యలంకృతః |  
రథేభాశ్చైశ్చరే క్వాపి దిగ్వాసా గ్రహవద్ విభో || 41 ||

నాహం నిందే న చ స్తౌమి స్వభావవిషమం జనం |  
ఏతేషాం శ్రేయ ఆశాసే ఉతైకాత్మ్యం మహాత్మని || 42 ||

వికల్పం జుహుయాచ్ఛితౌ తాం మనస్యర్థవిభ్రమే |  
మనో వైకారికే హుత్వా తన్మాయాయాం జుహోత్యను || 43 ||

ఆత్మానుభూతౌ తాం మాయాం జుహుయాత్ సత్యదృఙ్మునిః |  
తతో నిరీహో విరమేత్ స్వానుభూత్యాఽఽత్మని స్థితః || 44 ||

స్వాత్మవృత్తం మయేత్థం తే సుగుప్తమపి వర్జితం |  
వ్యపేతం లోకశాస్త్రాభ్యాం భవాన్ హి భగవత్పరః || 45 ||

నారద ఉవాచ  
ధర్మం పారమహంస్యం వై మునేః శ్రుత్వాసురేశ్వరః |  
పూజయిత్వా తతః ప్రీత ఆమంత్ర్య ప్రయయౌ గృహం || 46 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం  
సప్తమస్కంధే యుధిష్ఠిరనారదసంవాదే యతిధర్మే  
త్రయోదశోఽధ్యాయః ||